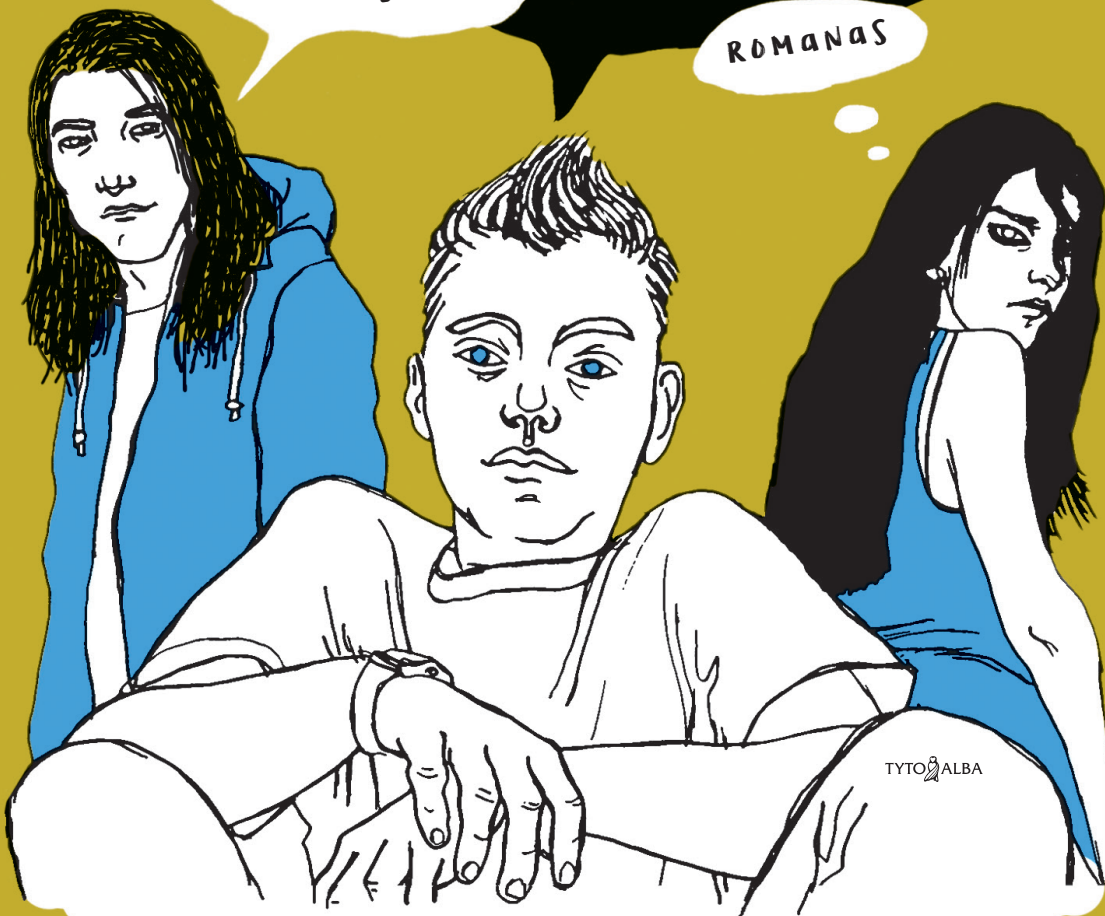

ASTA JOLANTA MIŠKINYTĖ

BITLAS, ANA ORKA IR AŠ

VIENOS
(NE)PAVYKUSIOS
JAUNYSTĖS
ISTORIJA

ROMANAS

TYTO ALBA

ASTA JOLANTA MIŠKINYTĖ

VILNIUS 2020

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinių, esančių bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

© Asta Jolanta Miškinytė, 2020

© „Tyto alba“, 2020

ISBN 978-609-466-453-3

I DALIS

MANO VASARA SU BITLU

Kiekviena karta turi savo Bitlą,
o kiekviena vasara turi
paskutinę dieną, po kurios
ateina rugsėjo pirmoji.

I SKYRIUS

MANO MOTOCIKLAS IR NAUJA TĖVO ŽMONA

Aš beviltiškai daugiau savo motociklą. Pradžioj užvožiau delnais, o tada ėmiau spardyti kaip išprotėjęs. Bitlas šypsodamasis sėdėjo prie durų ant apverstos dėžės ir stebėjo mane iš po primerktų blakstienų. Jo blakstienos buvo tankios, ilgos ir riestos. Visos mergos mirė dėl Bitlo blakstienų, bet man tai nerūpėjo. Dabar nerūpėjo.

– Ei, kas nutiko? Neužsiveda? – Bitlas atsainiai sukinėjo tarp pirštų žiebtuvėlį. – Senas kledaras. Paprašyk tėvo, kad naują nupirktų, – tęsė pašaipiai, lyg būčiau koks mažvaikis.

Mano kledaras, tiksliau, mano kroso motociklas, senas senutėlis, pigiai pirktas internetu iš tokio pat kaip aš prieš pusmetį, nuvirto ant šono. Vargu ar atlaikys mano pykčio bangą, kuri nei iš šio, nei iš to užliejo mane visą, ir nieko negalėjau su savim padaryti. Be gailesčio spardžiau priekinį ratą. Jaučiau, kad tuoj tuoj apsiverksiu. Nenorėjau verkti Bitlo akivaizdoje, kad ir pykčio ašarom, vis tiek nenorėjau. Tada Bitlas, lyg kažką supratęs, prišoko prie manęs, stipriai suėmė rankomis per pečius:

– Na, liaukis, liaukis gi, – jis kone pakėlė mane nuo žemės, nors buvau gerokai aukštesnis, tiesa, gana liesas, todėl nesunkus. – Kas nutiko? Sakyk!

– Tėvas atsivedė naują žmoną, – išpyškinau netikėtai, nors nieku gyvu nebūčiau norėjęs kam nors to pasakoti.

– Ką? – Bitlas nustebo. – Ar tikrai žmoną? Gal tik šiaip?..

– Koks skirtumas? Jis nebūna vienas, – pasitrynčiau akis, kad tik nepastebėtų bepasirodančių ašarų, – apsimečiau, kad kažkas į akį įkrito. – Šita jau penkta.

Bitlas nusišypsojo gudria visažinio šypsena. Nekenčiau, kai jis taip šypsosi, priversdamas jaustis mažvaikiu.

– O tau kas? Pavydi?

– Dar ko!

– Pavydi, pavydi, – Bitlas nusišypsojo jau kitokia, ypatinga nuginkluojančia šypsena, nuo kurios visos mergos išsilydydavo akimirksniu. – Tai ką, klausaisi prie miegamojo durų? – Bitlas traukė mane per dantį, toks jo stilius, bet vis vien siutina.

– Eik šikt. Nieko aš nesiklausau, – kiek pyktelėjau, nes Bitlas pataikė kaip pirštu į dangų, būtų pasakiusi mano močiutė, aš nė nepastebėjau, kad perimu jos priežodžius, iš kurių visada šaipydavausi.

Sienos plonos, nors namas ir nuosavas, bet tėvui, matyt, tada, kai statė, garso izoliacija nerūpėjo. Norėjo kuo greičiau baigt statybas, žinoma, ir taupė, toks jau jo stilius. Turi pinigų, bet kaifuoja pirkdamas pigiausias daiktus, kad ir dažus, plokštes, tapetus ir pan. Todėl name viskas girdėti kuo puikiausiai, nereikia nė prie durų prieiti. Va, šito tai turbūt nenumatė.

– Klausais, klausais, – tyčiojosi toliau. – O tada bėgi į tuliką, užsirakini ir ką darai? Negražu, oi įkliūsi kada.

– Neįkliūsiu, – atrėžiau automatiškai ir tik tada, supratęs, kad išsidaviau, išraudau iki pat ausų galiukų.

Nusisukau tikėdamasis, kad Bitlas nepastebės. Ir nepastebėjo arba apsimetė. Galėjau jį už tai įsimylėti, kaip kokia merga, garbės žodis, toks dėkingas jaučiausi. Pasilenkiau prie savo kledaro, panašesnio į metalo krūvą, nei į kroso motociklą, širdį gailestis suspaudė pamačius, ką aš čia pridirbau, lyg būta dėl ko.

Bitlas atsistojo, pasirąžė ir, lyg pajutęs mano nuotaiką, mestelėjo:

– Neimk į galvą, broli.

Aš ir neėmiau. Jis visus vadindavo broliais, kai norėdavo pasakyti ką nors reikšmingo, bet šį kartą tik palingavo galvą, pažvelgė pro garažo duris kažkur į tolį ir atsiduso.

– Ek, jei mano senis kokią padoresnę bobą parsivestų, tai tik apsidžiaugčiau.

– Tai tu negyveni su juo, – išrėkiau nesusivaldęs.

– Ir tu greit negyvensi. Ar taip visą gyvenimą būsi tėvelio sūnelis? – vėl patraukė per dantį. Nekenčiu, kai vadina tėvelio sūneliu. Bet juk taip ir yra, jei apsimesiu nepastebintis pašai-pos, tai ir esu tėvelio sūnelis, ne kaimyno gi.

O dėl gyvenimo su tėvu Bitlas buvo teisus, kaip visada. Tik tada to dar nesupratau. Man tebuvo šešiolika, bet maniausi esąs pakankamai suaugęs, kad suprasčiau, ko noriu ir ką darau.

Bitlas nusispjovė pro sukąstus dantis ir lyg tarp kitko tars-telėjo:

– Eisiu jau. Tai dabar prašysi tėvo, kad britvą naują nupirktų, ar šitą remontuosim?

– Ne tavo reikalas, – atrėžiau piktai, nors puikiai supratau; Bitlo neapgausi, jis mus permatė kiaurai. Todėl ir daugiau tą seną kledarą, nes žinojau, kad naują nupirks. Tereikia kiek ilgiau pavaidinti nelaimingą, o nelaimingi vaikai tėvams sukelia kaltės jausmą, ypač, jei tie tėvai išsiskyrę. O man dzin, čia jau jų

problemos. Va, Bitlui blogiau, jam niekas nieko nenupirks, bet ir nereikia, Bitlas pilnametis ir jis viską pats nusipirks, nes dirba.

– Tai ko šiaušies? Žolę tris kartus nupjausi – ir motociklas! – šaiposi toliau, jam galima.

Iš kur jis žino, kad tėvas man visada sumoka už žolės pjovimą? Tėvui taip labiau patinka, nei šiaip pinigų duoti, kai paprašau. Toks štai mūsų šeimoj darbinis auklėjimas. Bet man tinka, koks skirtumas pagaliau.

– Kiek tau tėvas moka už žolės pjovimą?

– Ne tavo reikalas, atstok, – mano žvilgsnis buvo toks niūrus, kad Bitlas suprato: geriau nebetęsti tos tuščios kalbos.

– Eisiu jau, – ir po minutės pridūrė, – jei sugalvosi taisyt, pasakyk, padėsiu.

Tada apsisuko ir nuėjo garsiai švilpaudamas. Jis visada švilpauja, kai būna linksmas.

II SKYRIUS

SUMUŠTINIAI

Tą vasarą man suėjo šešiolika. Jaučiausi nerealiai suaugęs ir viskas būtų buvę jėga, jei ne ta naujoji tėvo boba. Reikėtų sakyti „moteris“, bet liežuvis nesiverčia. Boba skamba piktai ir man palengvėja, ypač jei košiu pro dantis nutęsdamas pirmą „o“ garsiai. Mane supras visi, kas tai patyrė. Ar įmanoma jaustis gerai, kai tavo tėvas parsivadina į mūsų namus naują moterį? Ne šiaip pasikviečia į svečius, o pasikviečia gyventi. Jis visada taip, paiso tik savo patogumo. Taigi, per ketverius metus po mano tėvų skyrybų šita jau penktoji...

Važiavom prie ežero. Toji atsisėdo priekyje, net nepamastė, kad užima mano vietą, nes priekyje sėdi vyrai. Nuotaiką sugadino iš pat pradžių, sėdėjau paniuręs, gerai dar ausinės yra ir naujas telefonas gelbėja. Atsijungiau.

– Gal nori sumuštinio? – vos neapsivėmiau nuo jos saldžios šypsenos.

Rado, ką siūlyti, geriau su tėvu degalinėj būtume sustoję, tai normaliai kokį dešrainį būtų nupirkęs ir kolos. O dabar? Pati tegu ryja savo suš... sumuštinius. Jaučiuosi suirzęs ir nieko negaliu su savim padaryti. Geriau būčiau likęs namie, fulę su Jonu ir Arčiu galėjom paspardyt. Ten daug kas dabar ateina.

Visai smagi chebra susirenka. Tai ne, prisiprašė. Pliurpia visą kelią nesustodami. Du balandėliai, tarsi manęs čia nebūtų iš viso. Lyg perskaitęs mano mintis tėvas atsisuka į mane:

– Na, kaip tu ten? Maudytis nori?

Tai ne, žolę pjaut labiau patinka, pagalvojau, bet nieko neatsakiau, vaidinu, kad į muziką įsijaučiau. O jie pliurpė toliau, lyg manęs čia nebūtų. Užsimerkiau ir pabandžiau nieko negalvoti. Nepavyko. Galvoje lyg kalteliai kalė „bjaurybė, bjaurybė, bjaurybė“.

– Sustok, – negarsiai sustenėjau, bet tėvas išgirdo iš karto.

– Kas tau? Bloga? – iš tėvo akių mačiau, susirūpino ne juokais. Kad tik nesusižvengčiau.

– Bloga, – vos išlemenau silpnu balsu. – Pykina, gal nuo tų sumuštinių.

Aktorius aš neblogas, pats nesuprantu, kaip čia lengvai man sekasi, nei stengtis ypatingai nereikia, savaime natūraliai išeina – nedaug trūksta, kad ir pats patikėčiau, jog apsinuodijau sumuštiniu. Margarita net perbalo išgirdusi, suakmenėjo, mačiau akies krašteliu. Akys išsiplėtė, nei mirktelėt negali iš baimės. Taip tau ir reikia, bjaurybe.

– Betgi jie švieži... Ką tik sutepiau, – teisinosi gailiu balsu. – Ir sviestas vakar pirktas, sūris šviežias.

Aha, išsigando, žiūri į tėvą nemirksėdama, akys išpūstos lyg varlės. Žino, neatleis, kad vaiką nuodija... Tėvą aš pažįstu, dėl manęs viską padarys, garantuoju.

– Tau juk nebloga? – klausia silpnu balsu. – O man skanu, aš dar vieną suvalgysiu.

Gūžteli pečiais ir nenorom kramto antrą sumuštinį. Tėvas tyli. Pažįstu tą jo tylėjimą, negeras ženklas Margaritai, oi negeras, tik ji dar nesupranta, mano, čia šiaip niekai, praeis.

Nieko nieko, dar ne tiek teisinsiesi, bjaurybe. Irgi mat, pamotė

čia man atsirado geroji, sumuštinukus kaišioja panosėn, apsišik aukštiekninka su tais sumuštiniais. Su tėvu normaliai degalinėje po dešrainį būtume vyriškai sukirtę. Negalėjau atleisti, visą išvyką sugadino, vaidindama gerą ir rūpestingą šeiminkę. Nekenčiu! Nereikia mums jos čia! Taip gerai buvo tik su tėvu, ankstesnioji gražuolė rūpinosi tik savo nagais, figūra ir šukuosena, tai nelabai trukdė, tiksliau – nekėlė jokio pavojaus, nes su tokia blondine tėvas ilgiau nei pusmetį neištvers, tą žinojau garantuotai ir buvau teišus. Neištverė, Auga išsinešdino, kaip ir maniau, po pusmečio, be didelių skandalų ar ypatingų paaiškinimų. Mačiau, kaip tėvas sudėjo jos daiktus į bagažinę, ir daugiau jos nebesutikau. Gal ir gaila dabar, geriau jau būtų pasilikusi. Auga sumuštinų tikrai neteptų, būtume kokiam geram restorane pietavę ir vietoj ežero į kokį SPA ar vandens parką...

Tėvas sustojo kelkraštyje. Vos išlipau iš mašinos vaidindamas leisgyvį. Šitai aš moku. Dar mažas būdamas puikiai apsimesdavau, man skaudėdavo galvą, pildavo karštis, vemdavau, rodės, be jokios rimtos priežasties, bet priežastis buvo, tik niekas to nesuprasdavo, net ir aš pats.

– Na, ką, geriau? – tėvo balse skambėjo užuojauta, bet akys žiūrėjo tiriama. Kad tik nepersistengčiau vaidindamas. Reikia būti atsargesniam.

Pasukau prie krūmų ir čia, didelei savo nuostabai, apsidėmiau visai nevaidindamas ir be jokių pastangų. Bet buvo šlykštu. Neturėjau jokios servetėlės, supykino dar kartą.

– Imk, – tėvas priėjo, net nepastebėjau, ištiesė popierinių nosinių. – Tuoj vandens atnešiu, nusiprausi ir atsigersi. Palengvės, pamatysi.

Toliau važiuom tylėdami. Tėvas spaudė vairą ir žiūrėjo tik priešais save. Margarita tylėjo nusišukusi į langą, o aš galėjau

toliau ramiai klausytis muzikos. Man vienam buvo gerai toje ankštoje erdvėje.

„Yeap!“ – užsirašiau sau vieną tašką ir pergalingai nusišypsuoju.

– Jau geriau? – kaip tyčia tėvas atsisuko tuo momentu, kai galėjo pamatyti mano pergalingą šypseną, tik nežinau, ar spėjo. Dėl visa ko skausmingai susiraukiau ir pasitrynčiau akis, tikėdamasis, kad nepamatė.

– Išsimaudysiu ir praeis, – numykiau lyg bandydamas atsiprašyti, kad sugadinau jiems kelionę, tegu atsipalaiduoja pusvalandžiui ir pasidžiaugia išvyka.

Nežinau, kodėl jos taip nekenčiau. Nekenčiau jų visų. Šita nei pirma, nei paskutinė, apsigyvenusi mūsų name. Ir ji ne pati blogiausia, bet nesvarbu, viską padarysiu, kad tik ją iš čia išgyvendinčiau. Tai tik pradžia. Kitos neilgai teatsilaikė ir šitoji neištvers. Bet išvyka jau buvo sugadinta visiems, įskaitant ir mane. Vaidinau iki galo, maudytis vos nusivilkau leisgyvis, pasinėriau porą kartų ir tįsojau ant kranto spoksodamas į dangų. Tėvas daugiau tylėjo, nors jam neįprasta, matyt, galvojo. Porą kartų priėjęs paklausė, kaip aš. Apsimečiau, kad miegu. Toji miauktelėjo kažką apie saulės smūgį, norėjo kiek užglaistyti nemalonią įtampą, bet tėvas tik numojo ranka, o tada nuėjęs ant lieptelio ilgai sėdėjo vienas, įmerkęs kojas į vandenį. Geras ženklas, žinau iš patirties. Tokia tylą būna prieš audrą. Lygiai taip ir prieš skurybas vis vienas ir vienas būdavo, mačiau, šalinasi mamos, lyg ką galvoja tyliai užsisklendęs. Jis visada vengia barnių, stengiasi apeiti bet kokią konfliktą, tačiau patyliukais viską organizuoja taip, kaip jam patogiau. Toks mūsų šeimos bruožas, aš tą irgi paveldėjau.

Nė valandos prie ežero neišbuvę grįžom namo tylėdami. Tyla buvo fantastiška, galėjau girdėti, kaip zvimbiam nelaimin-

gos Margaritos mintys, bet man buvo jau neįdomu, klausiausi muzikos užsimerkęs. Tegu mano, kad man vis dar bloga ir todėl užmigau. Mažas važiuodamas visada miegodavau, taip tėvas pasakojo.

Grįžus – tiesiai į savo kambarį, kad nebereikėtų jų matyti ir toliau vaidinti. Išvyka prie ežero, galima sakyti, pavyko. Vienas nulis mano naudai, kitaip ir negalėjo būti.

III SKYRIUS

ARČIS IR SESUTĖ

Arčis – mano draugas, gyvena netoliese turčių kvartale, kur namai įmantriausi, vienas už kitą prabangesni, žodžiu, savas. Arčio tėvas turėjo kažkokį kietą verslą, paskui jį pardavė, dabar gyvena iš tų babkių. Bandė kažką naujo pradėti, bet nelabai pavyko, tik pinigų nemažai be reikalo sukišo. Dabar gailisi, kad taip kvailai ir neatsakingai pasielgė, šeima juk pripratusi gerai gyventi, bet Arčis nepyksta, jam tas pats, jis gyvena sau ir ne visada pastebi, kas vyksta aplink, bet man tai netrukdo, aš prie jo pripratęs. Keista ta jų šeima, tėvo dažniausiai nebūna namie, važinėja kažkur, motina nedarba, jos visos nedarba, gal tik Sibilės mama, dar ta kaimynė už poros namų, pamiršau jos vardą, ir gal dar kelios iš mūsų rajono, visos kitos sėdi namie, tokios modernios namų šeimininkės. Geriau jau dirbtų, tai ne – maišosi po kojom, klausinėja nesąmonių: „Kaip mokslai? Ar tėvelis namie?“ Užeit į namus pas draugus nesinori, tai taikaisi, kaip čia prasmukti nepastebėtam arba susitinkam kieme. Vasarą gerai, bet žiemą tai tos motinos tikrai nervuoja visus.

Arčis turi sesę, jaunesnę. Tokia garbanota šviesiaplaukė angelo veidu ir velnio charakteriu. Skundžia Arčį kiekviena pro-

ga. Ir vardas nei šioks, nei toks: Izabelė. Vos mane pamačiusi pribėga ir meilinas:

– Duok saldinių, – prašikauja be perstojo, o paskui nei iš šio, nei iš to ima garsiai bliauti, lyg ją kas skriaustų. Tada tuoj visi sulekia ir aiškinasi, kas čia atsitiko. Nemėgstu aš tos Izabelės. Tie mažvaikiai galėtų augti kur atskirai uždaryti gardelyje ir nesimaišyti po kojomis. Taip visiems būtų lengviau. Kai pasakiau tai Arčiui, tas tik nusijuokė:

– O kur mūsų gardelis, seni? Ar mes jau jį išaugom?

Arčis ateidavo dažnai. Jis naudodavosi bet kokia proga dingti iš namų, nes jį kniso jo neurastenikė motina, kuri nieko neveikė per dienas, tik rūkė cigaretę po cigaretės, slankiojo po namus su chalatu, kabinėjosi dėl kiekvieno nieko ir vaidino nesuprastą menininkę. Man Arčio motina atrodė netgi graži, bet Arčiui niekada to nesu sakęs. Liekna, aukšta, lengvas chalatas menkai teslėpė jos ilgas kojas, man buvo smalsu, ar po chalatu ji ką nors dar dėvi, lyg ir ne, bent jau taip įsivaizduodavau, kažin, ar ji tai suprato, o gal sąmoningai provokavo ir mėgavosi mūsų kvailais ir alkanais žvilgsniais. Aš buvau ne vienintelis Arčio draugas, užsukdavęs pas Arčį į namus. Jei mano motina šitaip pusnuogė trintųsi po namus ir dar draugus kalbintų... Oi, nežinau, gal namus vieną kartą padegčiau. O Arčis nieko, mes nekalbam apie tai. O ką čia kalbėti? Nejaugi klausi, kaip tu jautiesi, kai tavo motina lyg kokia kekšė suka ratus apie tavo draugus, mums ką dabar, daugiau pas tave neužėiti, ar ką? Tylėdavau nuleidęs akis, jei tik pavykdavo, arba greitai sukdavau žvilgsnį šalin, kai ji dainuote išdainuodavo:

– Na, ką, berniukai, jau beveik suaugote... Kas jūsų laukia... – o tada prisideddavo naują cigaretę ir pakėlusi akis aukštytę tęsdavo: – Prisimenu, koks Arčis buvo mielas berniukas,

švelnus, drovus, kaip meiliai apsikabindavo mamytę. O tu, koks tu buvai? Ar prisimeni? O kaip tavo mama?

Išgirdęs tą klausimą pasišiaušdavau, įtraukdavau galvą į pečius ir greit dingdavau.

– Jis neturi motinos, kiek tau galima kartoti? – iš paskos atsivydavo Arčio balsas.

– Nekalbėk nesąmonių, visi turi motinas, – atkirsdavo visada taip pat.

– Ei, nekreipk dėmesio, ji gi visai beprotė, – Arčis pasivijęs bandydavo mane guosti. – Nepyk ant jos.

– Aha, – sumurmėdavau, – nusibodo tas pats ir tas pats.

Nepykau, seniai dėmesio nekreipiau. Neturiu aš motinos ir nereikia man jos. Kuo mažiau bobų namie, tuo geriau. Va, Arčis turi motiną, turi sesę, močiutę, todėl ir bėga iš namų pas mane, nes bobos užknisa. Ir Arčio tėvą turbūt užkniso, nes retai pargrįžta pastaruoju metu. Statybom kažkokiom užsiėmė grandiozinėm, nelabai ką ir pats Arčis žino, bet jam nerūpi. Jis planuoja Danijoje dizainą studijuoti. Jau dabar vaikšto oranžinėm kelnėm ir žaliu megztiniu, gal pusę valandos šukuojasi, kol supurškia litrą lako ant galvos, stiliovas visas, plaukai stovi lyg miškas, plyta nukristų ant galvos, tai apsaugotų tarsi šalmas. Žodžiu, dizaineris mano draugas. Jo stiliukas mane erzina, bet mergoms patinka, taip bent jau Arčis mano. Kvailos tos bobos, jei dėl Arčio kuri alpt galėtų, tai nebent kaimynė Sibilė. Tokia ilgaplaukė ir ilgarnosė storulė, stambiom pėdom, keista, vaikšto viena, niekur nepritampa, eilėraščius rašo. Dar viena Salomėja Nėris iš mūsų kvartalo. Gal ir nieko būtų, jei svorio numestų, bet ne mano skonio, nekenčiu tų kvailų romantikių, kurios nieko apie mašinas nesupranta ir kalba tik knyginėm frazėm, labai protingos, tipo. Na, gal apie Sibilę aš čia per griežtai. Nesityčioju, man jos gaila. Bet galėtų būt kiek šiuolaikiškesnė, kaip Melani, pavyzdžiui. Jai

visos pavydi: nėra gražuolė, bet charakteris – ugnis, greit pagau-
na visas naujoves, mergos jos bijo, bet kartu ir dievina, visos nori
būti kaip Melani, kalbėti kaip Melani, elgtis kaip Melani, rengtis
kaip Melani, tik tokį turtingą tėtųšį ne visos turi, vargšėlės, vaikš-
to kaip klonuotos Melani kopijos ir vaidina mados ikonas. Tai
Sibilei niekada to lygio nepasiekt, bet galėtų kiek ir pasistengti,
negi malonu būt tokiai mėmei. Dėl Arčio aš pajuokavau, bet ką
čia žinosi. Kartą mačiau juos drauge grįžtančius iš miesto, sakė,
autobuse susitiko, Arčis dar neturėjo savo barškančio kabrioletu,
tai autobusais važinėdavo, bet man pasirodė, kad kažkaip jau il-
gokai jie eina, neskubėdami, Arčis aiškino kažką mosikuodamos
rankom ir vis paliesdamas delnu savo kvadrato formos šukuose-
ną, o taip jis elgiasi visada, kai jaudinasi, tą tai žinau tiksliai.

– Tai ką, su Sibile susimetei? – paklausiau kartą.

– Eik tu, gal durnas? – Arčis numykė neaiškiai, tai aš ir ne-
supratau, susimetė ar ne.

Taigi, Arčis yra Arčis, tinklinį prastai žaidžia, ne sportinin-
kas, bet pasikalbėti su juo visada galima. Draugės jis neturi,
kaip ir aš, nors ir dvejais metais vyresnis, jei neimsim domėn
Sibilės, bet kartu jie daugiau niekur nesirodė, tai nėra čia ko
apie ją dabar šnekėti.

O kartą Arčis atbėgo pas mane visas perbalęs, kažkoks ne
toks kaip visada. Jo rankos drebėjo, kai bandė užsisiegti striukę,
nes buvo šalta. Nesupratau nieko. Jis vis kartojo, kad jo motina
durnė, jog iškviestė policiją.

Liečiau jam atsisėst ant lovos, atnešiau arbatos, dar įpyliau iš
tėvo nudžiauto „Hennessy“ gal kokią šaukštą, ar gaila. Margarita
jam padovanojo mėnesio pažinties proga, tai stovi bare atkimš-
tas, nes tėvas nelabai mėgsta, jam labiau alus ar vynas patinka,
čia ta prieš blondinę Augą buvusi įpratino. Koks jos vardas? Ne-
labai prisimenu, gal Kamilė. Turiu pripažint, kad bobas tėvas

renkasi gražiais vardais, čia nieko neprikiši, Džesika ar kokia Juzefa kol kas nepasitaikė. Na, nieko, dar viskas prieš akis!

Arbata suveikė, o gal konjakas. Arčis nurimo, sėdėjo tylus, tik akys lakstė į šalis, lyg gyventų atskirai nuo jo veido pačios sau. Pirmą kartą mačiau jį tokį, išsigandusį ir sutrikusį.

– Pasakok, – pabandžiau nutaisyti griežtą balsą, kad negalėtų prieštarauti ir nepradėtų išsidirbinėti, kaip Arčis moka, kai būna geros nuotaikos.

– Supranti, ji durnė, durnė, kapitali durnė, iškviatė policiją, – žodį „durnė“ kartojo kaip kokį užkeikimą ar mantrą. Gal jam atrodė, kad tas „durnė“ gali ištrinti kažką baisaus, ko aš dar nežinau, gal nujaučiu, bet netikiu.

Arčis užsidengė rankomis veidą ir nuleido galvą. Išsigandau, kad tik nepasidarytų jam bloga dabar, toks atrodė susijaudinęs.

– Ei, Arči, kas durnė? – bandžiau klausti.

– Ji, motina, – Arčis pakėlė į mane vaiskiai žydras akis, tokias nekaltas, dėl kurių susilydyt dabar galėtų net Marta, žiūrėjo į mane ilgai nemirksėdamas, jau maniau taip ir liks amžinai sustingęs nemirksinčiom akim.

– Ji, motina, iškviatė policiją, – Arčis nutilo trumpam. – Jie uždavė man daug kvailų klausimų. Dar liepė ateiti pas psichologą, sakė, tik pokalbio, labai svarbu mano geranoriškumas ir kitokios panašios nesąmonės. Jei papasakosiu viską, kaip buvo, man nieko nebus. Klausinėjo, gal mes ką žaidėm ir t. t. Supranti?

Arčis nutilo ir vėl įsmeigė į mane vaiskiai žydras tyras tyras akis.

– Nelabai, Arči, – palingavau galva, nes tikrai nieko, visiškai nieko nesupratau. – O kodėl ji tą policiją kvietė? Ką tu padarei?

– Kodėl aš? Aš nieko... – Arčis vėl užsidengė akis rankom, patylėjo ir tada netikėtai ramiai paklausė: – Turi rūkyt?

– Ne, – pamelavau, nuo kovo vis užsitraukdavau paslapčia,

bet nenorėjau, kad tėvas sužinotų, tada pamokslų neišvengsi. Oi, oi, negalima rūkyti, vaikeli, žinai, vyrams kenkia, pats žinai per ką vyrui kerta pirmoj eilėj. Prisimink tai, sūnau. Todėl aš nerūkau ir tau nerekomenduoju. Nerūkysi – tai vyrų būsi visą gyvenimą. Supranti? Pažadėk, kad nerūkysi. Tau gero noriu, ne tuščiai kalbu.

Tfu, nusibodo tas jo pamokslas, girdžiu jį gal nuo dešimties metų. Jei pamatys su cigarete, nežinau kas bus.

– Nemeluok, – Arčis mane matė kiaurai.

– Gerai, jau gerai, – nusileidau draugui, ką galėjau padaryti. – Bet einam į garažą.

Abu užsirūkėm atsirėmę į sieną, dangus buvo giedras ir žvaigždėtas, pamačiau krintančią žvaigždę, bet noro sugalvoti nespėjau, ne tas dabar galvoj.

– Arči? – atsisukau veidu į draugą.

– Aha, – tarstelėjo Arčis ir aš nesupratau, ar jis man čia dabar prisipažino, kad viskas buvo, kad visa tai tiesa, ar čia tik palaikydamas pokalbį ištarė ir tas jo „aha“ nieko nereiškia. Norėjau taip manyti.

Patylėjom kurį laiką.

– Kas dabar bus? – paklausiau žiūrėdamas į žvaigždes.

– Nežinau, – Arčis atsakė paprastai, lyg būčiau klausęs, ar rytoj bus geras oras. – Eisiu jau. Ačiū tau...

Nelydėjau Arčio ir neklausiau, ar bijo grįžti. O buvo kitas pasirinkimas? Žinoma, ne, čia jo gyvenimas, Arčis susitvarkys, kito varianto nėra, jei jau neišsoko pro langą, nesipjausto venų, tai bėgti iš namų nėra prasmės, ką ten veiksi pabėgęs, grįžti vis vien reikės, tik bus dar sunkiau nei dabar.

Po poros dienų Bitlas lyg niekur nieko manęs paklausė:

– Tai kaip tas tavo draugelis, mažų mergaičių glostytojas, gyvena?

Ot rupūžės, jau ir išplepėjo kažkas. Gandai greit sklinda.

– Ne tavo reikalas, – atkirtau ir nusikeikiau, kad nieko neklaustų daugiau. O ir ką galėjau pasakyti, aš pats nežinojau, ar buvo jis tą ranką savo mažajai sesutei už kelnaičių užkišęs, ar tik norėjo, o gal tik motinai pasivaideno, vaikšto nuo ryto apsinėšusi lyg lunatikė, gal apsirūkė kuo. Ką aš žinau. Tik pats Arčis žino, bet jei tai teisybė, tai tikrai nesakys, aš juo dėtas nė už ką nesakyčiau. Niekam, niekada.

Bitlas nusispjovė man po kojom, gerai, kad ne ant batų, naujus sportbačius būtų apšnerkštęs. Dažnai spjaudosi tas Bitlas, pagalvojau, šlykštus įprotis. Pirmą kartą mintyse išdrįsau sukritikuoti Bitlą, iki tol jis man buvo autoritetas, be jokių išlygų. Bet šį kartą dėl Arčio negalėjau nusileist, kad ir kas būtų, Arčis mano draugas.

– Na, na, žiūrėkit, jaunime, – iškošė pro dantis su panieka, net šaltukas man nugara nubėgo. – Negerai. Ne viskas yra galima. Supratai, pacuk?

Bitlo akys susiaurėjo iki pailgų plyšiukų, pro kuriuos neįmanoma įžvelgti nei akių spalvos, nei kokios užuojautos, kuriuos ieškojau. Nenorėjau jaustis apspjautas, juk čia aš, ne Arčis, čia aš, Bitlai, stoviu priešais tave. Nejaugi turėjau garsiai rėkti? Ne, nepadės, todėl nuleidau akis ir tylėjau.

Bitlas nusispjovė dar kartą ir nuėjo. Dvelktelėjo šalčiu ir panieka, pasijutau puse galvos žemesnis už Bitlą ir ausų galiukai užkaito, greičiausiai iš gėdos, nors nieko blogo aš nepadariau. Nepadariau, bet nesmagumo jausmas niekur nedingo iki pat vakaro, kol nuėjau miegoti ir atsigulęs lovoje užsitraukiau antklodę ant galvos, kad niekas manęs nematytų ir nerastų. Tada pats nesuprantu kaip ranka nuslydo žemyn ir labai greitai glostymas įgavo tinkamą tempą, o tada atėjo palengvėjimas ir užmigau su palaiminga šypsena veide. Sapnavau kaimynę Sibilę,

kad ji sėdi ant lovos krašto ir žiūri, kaip Arčis glosto savo mažai sesutei pilvą, tada pakelia jos rožinį sijonėlį, glosto toliau, o Sibilė sagstosi savo marškinėlius ir pamatau jos dideles krūtis, o tada pasirodo Arčio mama ir šaukia spigiu balsu:

– Policija! Iškvieskit tiems iškrypėliams policiją!!!

Nubudau išpiltas šalto prakaito. Gerai, kad tai sapnas. Vargšas Arčis, oi nenorėčiau būti jo vietoje.

Margarita sukiojosi virtuvėje.

– Labas rytas, – sučiulbėjo džiaugsmingu balsu. – Iškept tau kiaušinieneš?

– Aha, – burbtelėjau ir nieko nelaukęs išsprukau pro duris. Velniop tą jos kiaušinieneš, tegu pati ėda. Įsivaizdavau, kaip laksto po namus manęs ieškodama su keptuve rankoj, skambina tėvui, tas man.

– Ne, kokią kiaušinieneš? – neigsiu viską, tegu neieško čia kvailių. – Tu ką, tėveli, nesiūlė man. Alkanas išbėgau, nenorėjau jai virtuvėje trukdyti be reikalo, mačiau, kad prastai nusiteikusi puodais trankosi. Nieko tokio, mieste pavalgysiu arba pas močiutę užvažiuosiu. Seniai buvau pas močiutę, pasiilgau, gal blynų iškeps, tų, mūsų mėgstamiausių.

Močiutė ir blynai – žinau, kad tėvui suveiks garantuotai, jau dabar turbūt skambina ir prašo, kad blynų šiandien iškeptų.

Galiausiai įsivaizduoju Margaritą sėdinčią virtuvėje ir nenoriai kramtančią šaltą kiaušinieneš, nes išmesti gaila, o kas daugiau ją valgys dabar?.. Nežinau kodėl, bet toks žaidimas man patinka, čia kaip žvejyba ar kaip kompiuterinis žaidimas, kantrybė plius greita reakcija ir – pergalė tavo! Nuo tokių dalykų jautiesi pranašesnis, apima jausmas, kad tu juos, tuos suaugusiuosius, valdai, o ne jie tau leidžia ar draudžia ką.

Turiu daug svarbių vaidmenų: mama savo trims dukterims, dukra savo mamai, geriausia močiutė Baltramiejui, draugė savo draugėms, kelionių ekspertė. Norėčiau čia įrašyti dar vieną – rašytojos – vaidmenį ir bijau, kad jis netaptų svarbiausias, kad neištumtų visų kitų! Bet ne, visiems pakaks laiko ir vietos širdyje.

TODĖL IR DAUŽIAU TĄ SENĄ KLEDARĄ,
NES ŽINOJAU, KAD NAUJĄ NUPIRKS.
TEREIKIA KIEK ILGIAU PAVAIKINTI NELAIMINGĄ,
O NELAIMINGI VAIKAI TĖVAMS SUKELIA
KALTĖS JAUSMĄ, YPAČ, JEI TIE TĖVAI
IŠSISKYRĖ.

Šis tikroviškas, talentingai parašytas romanas – apie paauglystę, kuri visiems romano veikėjams yra didžiausias gyvenimo išbandymas: ir šešiolikmečiams, ir jų tėvams. Šeimos čia „probleminės“, kiekviena savaip, ir karai jose vyksta be jokių taisyklių.

Savo istoriją pasakoja didysis manipuliuotojas, melagis ir prisitaikėlis, kurio vardo tikrai neatsiminsite, bet jo nelaimingo gyvenimo ir prarastos meilės istorija jus sukrės.

Tai taip skausminga, atpažįstama ir... juokinga.

Įsivėlęs į tikrą nusikaltimą ir vėl pasislėpęs už vaidmens, kurį vaidina prieš visus, nes yra tragiškai vienišas ir nelaimingas, herojus padaro klaidą, kurią teks taisyti visą likusį gyvenimą ir skausmingai pasiekti tai, ką galėjo gauti, jeigu ryšiai tada, paauglystėje, būtų buvę tikri ir paremti meile, o ne jos vaizdavimu.

Ši knyga tėvams apie JUOS, paauglius, kurie sugriauna tėvų gyvenimus, ir JIEMS, paaugliams, kurių vaikiškos vasaros taip greitai ir tragiškai pasibaigia.

Ir visiems – apie būtinybę ir laimę sutikti savo Bitlą...

ISBN 978-609-466-453-3

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt